

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

PROTOKÓŁ VI POSIEDZENIA

Komitetu Monitorującego
Regionalny Program Operacyjny Województwa
Zachodniopomorskiego 2014 – 2020

Data: 22 marca 2016 r.

Miejsce: Sala Sesyjna Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie

1. Otwarcie posiedzenia

VI posiedzenie Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 (KM) rozpoczęło się o godzinie 10:00. **P. Tomasz Sobieraj** – Zastępca Przewodniczącego KM, przywitał uczestników obrad, w tym przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz Ministerstw.

2. Przyjęcie porządku obrad

Obrady rozpoczęto od jednogłośniego przyjęcia porządku obrad, uwzględniającego dodatkowo, w stosunku do materiałów przekazanych członkom KM pocztą elektroniczną, punkt związany z poddaniem pod głosowanie uchwały w sprawie kryteriów wyboru operacji Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 (RPO WZ). **P. Marcin Szmyt** – Dyrektor Wydziału Zarządzania Strategicznego wyjaśnił, iż zgodnie z zaprezentowaną w ostatnim czasie wykładnią Komisji Europejskiej dotyczącą definicji operacji zawartej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013, wybór modelu wdrażania Instrumentów Finansowych powinien być dokonywany z wykorzystaniem kryteriów przyjmowanych przez KM. Pilna konieczność rozszerzenia porządku obrad o nowy punkt wynika z realizacji zaplanowanego przez IZ RPO WZ harmonogramu uruchamiania Instrumentów Finansowych. Nowy porządek obrad przyjęto jednogłośnie.

3. Prezentacja projektu kryteriów wyboru modelu wdrażania instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014- 2020

P. Marcin Szmyt zaprezentował projekt kryteriów podlegających decyzji KM, za pomocą których Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego (IZ RPO WZ) wybierze operację gwarantującą skuteczne i efektywne wdrażanie Instrumentów Finansowych w ramach RPO WZ. Operacją w kontekście Instrumentów Finansowych jest wkład pochodzący z RPO WZ, który zostanie przekazany do zarządzania przez określony podmiot, uprawniony i posiadający doświadczenie w prowadzeniu zadań związanych z implementacją Instrumentów Finansowych. Wkład finansowy z RPO WZ pochodzić będzie z trzech działań RPO WZ (realizowanych w ramach dwóch osi priorytetowych). Pierwszym, w ramach którego planowane jest uruchomienie wsparcia, jest działanie 1.9 Inwestycje w przedsiębiorstwach poprzez instrumenty finansowe (PI 3a) dotyczące wspierania, tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług. Kwota alokowana w ramach tego działania przekracza 70 mln euro. Dla kolejnego działania 1.17 Wzmocnienie procesu wsparcia firm w początkowej fazie rozwoju (PI 3c) podstawowym typem projektu będzie instrument kapitałowy, czyli wejścia kapitałowe, które będą pozwalały uruchamiać i rozwijać działalność we wczesnej fazie rozwoju przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie województwa. Ostatnie działanie 6.4 Wsparcie przedsiębiorczości, samo zatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe (PI 8iii) dotyczy wspierania przedsiębiorczości, samozatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy. Wsparcie w postaci Instrumentów Finansowych, przede wszystkim pożyczek na zakładanie działalności gospodarczej, zaadresowane jest do osób powyżej 29 roku życia. Osoby młodsze są objęte wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER). IZ RPO WZ prowadzi rozmowy z Ministerstwem Rozwoju i Komisją Europejską w sprawie potencjalnego rozszerzenia grupy docelowej dla tego działania także o osoby poniżej 29 roku życia, z uwagi na to, że w krajowym PO WER nie zakłada się na tym etapie Instrumentu Finansowego, oferującego wspieranie zakładania działalności gospodarczej. Rozmowy te toczą się niezależnie od prowadzonego przez IZ RPO WZ procesu przygotowania do wdrażania Instrumentów Finansowych. Proponowane kryteria odnoszą się do wariantów realizacji Instrumentów Finansowych, które zostały określone w ramach ewaluacji ex- ante dla Instrumentów Finansowych – dokumentu obowiązkowego dla wszystkich programów operacyjnych. Prace nad tym

dokumentem zakończyły się jeszcze przed zatwierdzeniem RPO WZ i wnioski z niego płynące zostały uwzględnione w części RPO WZ dotyczącej możliwości stosowania Instrumentów Finansowych w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych (PI). Sama ewaluacja była też prezentowana członkom KM na jednym z pierwszych posiedzeń KM. Zawierała ona propozycję wyboru jednego z czterech wariantów realizacji wsparcia przez Instrumenty Finansowe w ramach RPO WZ. Warianty różnią się w zależności od sposobu realizacji wymienionych wyżej PI. W wariantcie pierwszym Menadżer Funduszy (MFF) byłby odpowiedzialny za wdrażanie wszystkich trzech PI (3a, 3c oraz 8iii). W drugim wariantcie MFF prowadziłby działania z zakresu wsparcia przedsiębiorczości (PI 3a i 3c), a wsparciem dla samozatrudnienia (PI 8iii) zajęłaby się IP odpowiedzialna za wdrażanie EFS, czyli WUP. Trzeci wariant zakłada powołanie dwóch Funduszy Funduszy, czyli wybór dwóch Menadżerów Funduszy – jeden z nich odpowiadałby za wdrażanie działań z zakresu przedsiębiorczości i rewitalizacji, a drugi za przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska. Ostatni model zakłada, że poza dwoma Menadżerami Funduszy Funduszy w systemie będzie funkcjonował jeszcze WUP ze swoim wsparciem dla samozatrudnienia. Zdaniem IZ RPO WZ, w kontekście zaproponowanych kryteriów oraz braku alokowania na tym etapie środków do Instrumentów Finansowych w obszarze ochrony środowiska, do rozważenia i wyboru pozostają dwa modele - pierwszy (z Menadżerem Funduszy Funduszy, który odpowiada za wszystkie PI) i drugi, zakładający wdrożenie instrumentów poprzez Menadżera i przez WUP odpowiedzialny za pulę środków przeznaczoną na zakładanie działalności gospodarczej.

Następnie **P. Marcin Szmyt** omówił proponowane kryteria. Mają one charakter dostępowy oraz jakościowy i służą dokonaniu gradacji (rankingu) operacji.

P. Marcin Szmyt dodał także, iż w przypadku przyjęcia na obecnym posiedzeniu zaprezentowanych kryteriów, Zarząd Województwa, wskazując odpowiednie komórki organizacyjne wewnątrz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego (UM WZ), dokona oceny, której efekty ostatecznie przełożą się na wybór określonego modelu wdrażania instrumentów finansowych. Pozwoli to także na zrealizowanie zakładanego przez IZ RPO WZ harmonogramu wdrażania RPO WZ.

P. Aleksandra Dmitruk z Ministerstwa Rozwoju poinformowała, iż MR – na etapie negocjacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) – zrezygnowało z uwzględniania w Programie instrumentu pożyczkowego w ramach PO WER dla osób do 29 roku życia z uwagi na fakt, iż Bank Gospodarstwa Krajowego uruchomił dla tej grupy specjalny program z Funduszu Pracy. W tym roku planowane jest badanie ewaluacyjne oceniające nowe instrumenty rynku pracy wprowadzone nowelizacją do ustawy o promocji zatrudnienia w 2014 r., które ma odpowiedzieć na pytanie, czy program ten odpowiada na potrzeby osób młodych. Jeżeli nie, zakłada się podjęcie rozmów z Komisją Europejską, aby odpowiedni instrument finansowy uruchomić w ramach PO WER. Pani **A. Dmitruk** poprosiła następnie o wyjaśnienie, czy w typach projektów w ramach działania 6.4. usługi doradztwa i szkolenia będą zlecane pośrednikowi finansowemu, czyli Menadżerowi Funduszy. Zaznaczyła, że nie są one instrumentami finansowymi ani zadaniami, które mogłyby być realizowane w ich ramach, w związku z czym powinny być udzielane w ramach grantów i odrębnej procedury w ramach PI 8iii.

P. Katarzyna Brzychcy, Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy ds. Europejskiego Funduszu Społecznego wyjaśniła, iż w działaniu 6.4. w przypadku inżynierii finansowej, procedura wyboru zamówień publicznych obejmować będzie pożyczki. Środki na szkolenia i doradztwo przewidziane w tym działaniu będą oferowane w odrębnym trybie, w oparciu o system dotacyjny.

P. Katarzyna Witkowska – przedstawicielka Stowarzyszenia Klaster ICT Pomorze Zachodnie zapytała, czy w ramach PI 8iii przesądzony jest już wybór 2 wariantu, a jeżeli nie, to czy przy pierwszym wariantcie Menadżer Funduszy Funduszy będzie również wybierał pośredników do realizacji działań.

P. Marcin Szmyt odpowiedział, że trudno przewidzieć wyniki oceny, zanim kryteria zostaną przyjęte. Jednakże IZ RPO WZ zakłada wdrożenie modelu z jednym MFF, który będzie ogłaszał konkursy na pośredników finansowych. IZ RPO WZ oraz WUP podpisały umowę o współpracy przy wspólnym zleceniu tego zamówienia publicznego. W umowie tej wskazuje się, że WUP nie będzie realizował wsparcia odrębnie i nie będzie dystrybuował środków według modelu znanego z funduszu Klon/ Jawor, realizowanego w ramach PO KL. Będzie w tym zakresie ściśle współpracował z MFF, wyłonionym w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. MFF będzie wyłaniał pośredników finansowych w poszczególnych

obszarach wsparcia dla poszczególnych produktów finansowych, realizowanych w ramach Instrumentów Finansowych.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę Nr 30/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru operacji Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

4. Prezentacja stanu wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

P. Marcin Szmyt poinformował na wstępie, iż stan realizacji RPO WZ 2014-2020 będzie cyklicznie przedstawiany na posiedzeniach KM RPO WZ 2014 - 2020. Program został zatwierdzony przez KE rok temu. W tym czasie przez członków KM została wykonana ogromna praca związana z przyjęciem 37 pakietów kryteriów wyboru projektów, która przyniosła efekt w postaci wielu wniosków o dofinansowanie, które spłynęły do instytucji organizujących konkursy, czyli do Wydziału Wdrażania RPO w ramach UM WZP, do WUP i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (WFOŚiGW) oraz pierwszych umów o dofinansowanie, które zostały podpisane jeszcze we wrześniu 2015 r.

Szczegółowe informacje nt. stanu wdrażania poszczególnych osi priorytetowych RPO WZ zawarte są w prezentacji stanowiącej załącznik niniejszego protokołu.

W ostatniej części prezentacji **p. Marcin Szmyt** poinformował, iż 15 marca 2016 r. Minister Rozwoju udzielił desygnacji IZ RPO WZ. Desygnacja daje możliwość rozliczania Programu z KE, czyli składanie do KE wniosków o płatność oraz certyfikowanie wydatków. **P. Marcin Szmyt** podziękował wszystkim zaangażowanym w prace nad zakończonym sukcesem przejściem procesu desygnacyjnego.

P. Krzysztof Lis – Starosta powiatu szczecineckiego zapytał, na jakim etapie jest w tej chwili weryfikowanie złożonych Koncepcji Kontraktów Samorządowych, jakie jest założenie co do zakończenia ich negocjowania i podpisania.

P. Tomasz Sobieraj odpowiedział, że rozstrzygnięcie pierwszego etapu konkursu dot. wyboru Koncepcji Kontraktów Samorządowych jest na etapie zatwierdzania przez Zarząd Województwa.

5. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działania 2.10 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł

P. Piotr Wolski – Kierownik Biura ds. Koordynacji Instrumentów Wsparcia w WZS wyjaśnił przyczynę zmiany zapisów w kryterium wynikającą z faktu, iż pierwotnie w kryteriach, demarkacja między poziomem krajowym a regionalnym wskazana była wprost. Linia demarkacyjna nie jest dokumentem przyjętym i oficjalnym, w związku z tym demarkację w ramach RPO WZ formułują zapisy innych dokumentów, w szczególności zakres wsparcia z programu krajowego Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ). Dlatego też, aby uniknąć sytuacji w której każdorazowa zmiana SzOOP PO IŚ powodowałaby konieczność zmiany kryteriów w zakresie działania 2.10, proponowana jest zmiana zapisu na „zgodnie z SOOP RPO WZ”. Pojawiła się także uwaga ze strony KE, dotycząca dodania kryterium premiującego kotły biomasowe o szczególnie niskiej emisji pyłów. Ostatecznie po zmodyfikowaniu kryterium, projekt uzyska 2 punkty, jeśli kotły na biomasę mają emisję pyłów wyższą niż 50 mg/m³, a 3 punkty jeśli kotły mają niższą emisję. Jest to jedyna zmiana w tym kryterium.

P. Renata Gryczka z Północnej Izby Gospodarczej zapytała o różnicę w poziomie dofinansowania (55% dla małych i średnich firm w Szczecinie, 80% w przypadku OZE) i czy dotyczy to również kosztów związanych z powstaniem instalacji, czy tylko samych urządzeń do wytwarzania instalacji. **P. Renata Gryczka** poprosiła również o wyjaśnienie, czy dofinansowaniem w wysokości 80% objęta jest całość projektu, czy wyłącznie prace budowlane i jak należy rozumieć dwa różne poziomy dofinansowania w świetle ogólnych przepisów.

P. Piotr Wolski przyznał, że w rozporządzeniu rzeczywiście jest specjalny rozdział o wyłączeniach blokowych poświęcony instalacjom z OZE, jednak należy pamiętać, iż rozporządzenie to nieco inaczej ustala wydatki kwalifikowalne. Co do zasady kwalifikowalne są tylko wydatki dodatkowe, związane z zastosowaniem OZE, wyliczane w sposób różnicowy - kwalifikowalna jest tylko różnica między instalacją ze źródła odnawialnego a instalacją tradycyjną. Stąd też tak wysoki poziom dofinansowania.

Następnie **p. Renata Gryczka** zapytała, czy kwalifikowalne są także wydatki związane z montażem instalacji fotowoltaicznej na dachach, a nie na terenach płaskich wymagających uprzedniego przygotowania.

P. Piotr Wolski wyjaśnił, iż ograniczeń dla montażu farm fotowoltaicznych wyłącznie na terenach płaskich nie ma w konkursie. Kwalifikowalne są wszystkie racjonalne wydatki niezbędne do zbudowania instalacji.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie Uchwałę Nr 31/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 28/15 KM RPO WZ z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 2.10 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

6. Prezentacja i przyjęcie kryteriów wyboru projektów dla działania 4.6 *Wsparcie infrastrukturalnych form ochrony przyrody i krajobrazu*

P. Piotr Wolski omówił założenia konkursu dla działania 4.6. Wsparcie infrastrukturalnych form ochrony przyrody i krajobrazu. Członkowie KM zgłosili kilka wątpliwości do przesłanych kryteriów, dotyczyły one jednak raczej opisu zawartego w SOOP RPO WZ aniżeli samych kryteriów. Wnioski dotyczące rozszerzenia zakresu wsparcia wpłynęły od miast: Koszalin, Kołobrzeg i Świnoujście. W zakresie objęcia wsparciem obszarów Natura 2000 IZ RPO WZ nie może ich uwzględnić z uwagi na demarkację pomiędzy programami: regionalnym i krajowym (POLiŚ). Natura 2000 jest wspierana w ramach programu krajowego w tym PI, z poziomu regionalnego mogą być wspierane wyłącznie inne formy ochrony przyrody (rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu oraz parki krajobrazowe). Istnienie możliwość realizacji projektu w ramach RPO WZ na obszarach Natura 2000 tylko wtedy, gdy pokrywają się one jednocześnie z wymienionych wyżej formach ochrony.

Zarząd Województwa podjął decyzję, aby w pierwszym konkursie, w typie projektu „Zachowanie walorów krajobrazowych”, uprawnione do aplikowania było Województwo Zachodniopomorskie. W drugim typie projektów „Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo” aplikować będą mogły: Województwo Zachodniopomorskie bądź partnerstwa Województwa z innymi JST.. **P. Piotr Wolski** zwrócił uwagę na różnicę między tymi dwoma typami projektów. Jeden jest bezpośrednio związany z zachowaniem walorów krajobrazowych, czyli z inwestycjami w infrastrukturalną ochronę przyrody na obszarach chronionych, a planowane w jego ramach projekty są dedykowane parkom krajobrazowym (6 parków na terenie województwa). Drugi typ projektu zakłada ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszary cenne przyrodniczo poprzez budowę tras rowerowych zgodnie z przyjętą w województwie koncepcją rozbudowy tras rowerowych. Celem podejmowanych w tym obszarze projektów ma być zachęcenie turystów do odwiedzania województwa przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony obszarów chronionych. Alokacja na działanie to ponad 14,5 mln euro, a maksymalny poziom dofinansowania wynosi 85%. **P. Iwona Szkopińska** – Sekretarz Miasta Świnoujście zapytała o możliwość włączenia obszaru chronionego krajobrazu (jako formy pośredniej) do sieci Natura 2000, obejmującego zarówno rezerwy przyrody, jak i parki krajobrazowe. Obszary chronionego krajobrazu częściowo objęte są siecią Natura 2000.

P. Piotr Wolski zadeklarował doprecyzowanie tego zapisu w SOOP. Zwrócił również uwagę, iż zgodnie ze stanowiskiem KE, premiowane powinny być obszary należące do Natury 2000. Stąd w kryterium 4.1. znalazła się preferencja i dodatkowa punktacja dla projektów realizowanych dodatkowo na obszarach pokrywających się z Naturą 2000.

P. Bogna Czalczyńska z Fundacji Czas Dialogu zapytała, czy środki z ogłoszonego przez województwo programu budowy tras rowerowych (200 mln zł) są odrębne od przedstawionych działań, czy może w nie włączone. Celem programu jest ujednoczenie i uspojnienie ścieżek rowerowych dla całego województwa.

P. Piotr Wolski przypomniał, że celem działania 4.6 jest zmniejszenie antropopresji na obszary cenne przyrodniczo, a nie budowa ścieżek rowerowych. Skoro jednak wspierane będą tego typu działania, to muszą być zgodne z koncepcją sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego.

P. Tomasz Sobieraj poinformował, iż za budowę głównych ciągów rowerowych odpowiadać będzie Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich (ZZDW). Przekazanie tego zadania poprzedziła gruntowa analiza i inwentaryzacja istniejących w regionie różnego rodzaju infrastruktury rowerowej, która nie stanowi ciągłych tras, a składa się z niepołączonych odcinków. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji uzgodniono 12 korytarzy, w których będą budowane główne trasy rowerowe. Nadano im priorytety ważności i ustalono kolejność realizacji. Przy obecnym poziomie środków finansowych, możliwa jest budowa pierwszych czterech tras na łączną długość ok 1 100 km. **P. Tomasz Sobieraj** wskazał możliwe źródła finansowania tych projektów (działania 4.6 i 4.9 w RPO WZ, środki Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska).

Następnie **p. Tomasz Sobieraj** poddał pod głosowanie Uchwałę Nr 32/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 4.6 Wsparcie infrastrukturalnych form ochrony przyrody i krajobrazu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

7. Prezentacja i przyjęcie kryteriów wyboru projektów dla działania 9.2 *Infrastruktura społeczna*

P. Piotr Wolski przypomniał cel działania, którym jest zwiększenie dostępności usług społecznych oraz omówił typy projektów 3 i 4. Typ projektu 3 obejmuje budowę (tylko w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach), odbudowę, przebudowę, modernizację ZAZ, w tym zakup sprzętu i wyposażenia pomagającego osobie niesamodzielnej w codziennym życiu poza zakładem, przystosowanie pomieszczeń produkcyjnych, pomieszczeń rehabilitacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Typ 4 projektu obejmuje budowę (w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach), odbudowę, przebudowę i modernizację centrów integracji społecznej, KIS, WTZ, wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej służącej aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (nie dotyczy to mieszkań chronionych oraz DPS). Przedstawiane na posiedzeniu KM kryteria dotyczą ZAZ, CIS, KIS oraz WTZ. Wysokość środków to 18 800 000 zł, typ beneficjenta JST, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej. Konkurs planowany jest na II kwartał 2016 r.

P. Piotr Wolski przyznał, iż członkowie KM okazali duże zainteresowanie tym tematem, a nadesłane przez nich uwagi spowodowały konieczność wprowadzenia wielu zmian w kryteriach, głównie w kryteriach jakościowych. W kryteriach dostępowych wprowadzony został zapis analogiczny jak w działaniu 2.10 czyli odnoszący się do zapisów SOOP RPO WZ. Następnie **p. Piotr Wolski** szczegółowo omówił zmiany w kryteriach. Pierwsza zmiana dotyczy kryterium lokalizacji i została wprowadzona na wniosek jednego z podmiotów, który skierował pismo zarówno do członków KM, jak i do MR, aby wspierać infrastrukturę społeczną w powiatach, które jej nie posiadają. Proponowany zapis został dodany, premiowane będą nie tylko projekty zlokalizowane w SSW, ale również na obszarach, w których nie ma infrastruktury społecznej (wnioskodawca uzyska dodatkowe 10 punktów). Druga zmiana związana jest z gotowością do realizacji projektu i wynika z konieczności przyspieszenia realizacji RPO WZ. Nie oznacza to eliminowania podmiotów, które nie są jeszcze gotowe, ale preferencję uzyskują projekty gotowe do realizacji. Doprecyzowano zapis kryterium, zgodnie z którym podmiot posiadający wszystkie pozwolenia na budowę otrzyma maksymalną liczbę punktów, podmiot gotowy w stopniu znacznym - 2 punkty, podmiot przygotowany w stopniu niewielkim (planujący projekt w trybie „zaprojektuj i wybuduj” i posiadający jedynie program funkcjonalno-użytkowy) - 1 punkt. Kolejna zmiana dotyczy doprecyzowania w kryteriach zapisu, który dla typu 3 związanego z ZAZ w zmodyfikowanej formie brzmi „będzie premiował realizację projektów na obszarach, na których jest najwięcej osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych w PUP”, a dla typu 4 „będzie premiował

realizację projektów na obszarach, na których jest najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w danym PUP”. Następną zmianą ma charakter techniczny, polega na przeniesieniu kryterium „użyteczność wynikająca z dokumentów strategicznych JST” do innej płaszczyzny oceny. Kolejną zmianą, wprowadzoną na skutek uwag KE i innych podmiotów, ma na celu silniejsze powiązanie planowanej interwencji z rynkiem lokalnym. Zmiana zapisu kryterium została skonsultowana z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej i dotyczy planowanego wykorzystania usług świadczonych przez ZAZ, KIS, CIS, WTZ w najbliższym otoczeniu i w środowisku lokalnym. Premiowana będzie udokumentowana zbieżność usług z lokalnym rynkiem i jego rzeczywistym zapotrzebowaniem. Następną zmianą ma charakter redakcyjny i polega na dodaniu zapisu „instytucja uzupełnia system aktywizacji społecznej i zawodowej w obszarze realizacji projektu”. Wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie powinien pokazywać w jaki sposób będzie współpracował z powiatowymi urzędami pracy czy z innymi podmiotami, które będą kierowały uczestników projektu do tych podmiotów. Beneficjentami wsparcia mogą być zarówno podmioty publiczne, jak i organizacje pozarządowe. Powinny one wykazać współpracę i osadzenie w systemie pomocy. W kolejnym zmienionym kryterium znacząco zmieniła się jego waga – o 30% oceny. Kryterium jest związane z efektywnością kosztową projektu (wysokość środków unijnej dotacji w stosunku do liczby osób objętych pomocą). W kalkulacji uwzględniane będą tylko nowe osoby objęte wsparciem (np. w przypadku rozbudowy jakiegoś zakładu). Następną zmianą kryterium jest odpowiedź na zapotrzebowanie środowiska lokalnego, tak aby możliwie najwięcej osób potrzebujących w danym środowisku zostało objętych pomocą. Kryterium zostało tak sformułowane, że jeśli projekt odpowiada na 100% zapotrzebowania, to uzyskuje maksymalną liczbę punktów, odpowiednio mniej punktów jeśli odpowiada na mniejsze zapotrzebowanie. Ostatnie zmienione kryterium związane jest z trwałością projektu. Proponuje się dodatkowe punkty, jeśli beneficjent przedstawi dokumenty gwarantujące finansowanie funkcjonowania infrastruktury w okresie trwałości, a wnioskodawca wykaże doświadczenie w zakresie realizacji projektów związanych z podobną infrastrukturą i zagwarantuje ponadstandardową trwałość projektu. Każdy projekt z EFRR posiadający analizę finansową musi zagwarantować trwałość finansową tego przedsięwzięcia w czasie. Nie będzie pozytywnie oceniony projekt, który nie przedstawi gwarancji finansowego funkcjonowania w okresie odniesienia, czyli co najmniej 15 lat. Gwarancja jest wykazywana w studium wykonalności, a w omawianym kryterium punktowane będą ponadstandardowe działania (dokument gwarantujący finansowanie, np. porozumienie z JST, które zobowiązują się finansować wybudowaną infrastrukturę).

P. Joanna Bielińska z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przypomniała, iż Ministerstwo zgłosiło uwagę do kryterium dopuszczalności (pierwsze kryterium i komplementarność projektu). IZ RPO WZ założyła komplementarność względem projektów realizowanych z EFS. Z harmonogramu konkursów wynika, iż konkurs na działania z 7.2. jest planowany po omawianym przez p. **Piotra Wolskiego** konkursie. W związku z tym wsparcie na tworzenie np. CIS w ramach EFS będzie udzielane później, czyli te podmioty, które otrzymają dofinansowanie w ramach działania 9.2. nie będą mogły skorzystać z wsparcia w ramach EFS.

P. Piotr Wolski wyjaśnił, iż w kryteriach nie ma mowy o komplementarności z projektami z EFS, tylko z działaniami z EFS. Konkurs celowo zaplanowany jest na jesień 2016 r., aby podmioty które wybudują infrastrukturę w ramach działania 9.2 mogły później ubiegać się o środki na funkcjonowanie.

P. Krzysztof Lis – starosta szczecinecki zapytał o możliwość łączenia środków finansowych w ramach działania 9.2. ze środkami z PFRON, ponieważ PFRON ogłosił program na wyrównywanie różnic między regionami, oferujący wsparcie finansowe dla tworzenia WTZ w powiatach, w których takich warsztatów nie ma.

P. Piotr Wolski odpowiedział, że preferowana jest równomierna dystrybucja środków w regionie. Obecnie jest wiele obszarów bez infrastruktury, których mieszkańcy pozbawieni są wsparcia. Są też obszary, na których infrastruktura istnieje, ale jest niewystarczająca. **P. Piotr Wolski** podkreślił, że omawiane kryterium jest tylko jednym z proponowanych. Wnioskodawca może otrzymać 10 punktów (około 10% maksymalnej liczby punktów), jeśli infrastruktury na obszarze realizowania projektu nie ma. Odnosząc się bezpośrednio do pytania **p. Krzysztofa Lisa** stwierdził, iż łączenie finansowania jest możliwe, jednak dopóki suma środków europejskich i środków krajowych nie przekroczy 100%.

P. Aleksandra Dmیتruk zwróciła się z prośbą o uzasadnienie tak wysokiego premiowania przez IZ RPO WZ efektywności kosztowej w kryteriach jakości i niskiej punktacji dla kryteriów typowo jakościowych.

Dodała, iż oceny kosztowej projektu można dokonać w oparciu o pozostałe kryteria, gdzie ocena kwalifikowalności wydatków jest dokonywana niezależnie od proponowanego kryterium efektywności.

P. Piotr Wolski poprosił o doprecyzowanie, czy pytanie dotyczy dodatkowego punktowania kryterium skuteczności, oprócz efektywności kosztowej. **P. Aleksandra Dmitruk** odpowiedziała, że efektywność kosztowa w przedstawionych kryteriach jest istotniejsza i ma większe wagi niż skuteczność, użyteczność i wszystkie pozostałe kryteria jakościowe i poprosiła o uzasadnienie tego faktu. **P. Piotr Wolski** wyjaśnił, iż wynika to z analiz i konsultacji prowadzonych przez IZ RPO WZ z ROPS, podał także przykłady projektów, w których planowane są inwestycje wymagające bardzo dużych nakładów na infrastrukturę i oferujące miejsca dla niewielkiej liczby osób. Proponowane kryteria są dyskutowane na obecnym posiedzeniu KM i członkowie KM mogą zdecydować o obniżeniu wag.

P. Bogna Czalczyńska zauważyła, że stanowisko **p. Aleksandry Dmitruk** jest jasne i nie powinno się przedkładać efektywności finansowej nad pozostałe kryteria, które de facto mają uzasadniać takie projekty. Nie należy budować czegoś kosztownego, z czego korzystać będzie mała liczba osób. **P. Piotr Wolski** przyznał, iż idei proponowanych wag przyświecała próba uniknięcia sytuacji, w której z projektów opiewających na dziesiątki milionów złotych korzystać będzie niewiele osób. W związku z tym trudno czasem odrzucić projekt na kwalifikowalności, stwierdzając że on jest bezzasadny. Podczas pracy nad kryteriami założono, że zapisami dotyczącymi wag poszczególnych kryteriów można tę trudność zrównoważyć.

P. Krzysztof Lis zgodził się z wnioskiem co do kryterium efektywności finansowej. W jego ocenie 30 punktów możliwe do uzyskania w tym kryterium to zbyt wysoka liczba, dlatego zaproponował obniżenie jej do 20 oraz przeniesienie pozostałych 10 punktów na kryteria związane z innym obszarami oceny.

P. Tomasz Sobieraj zaproponował przeniesienie tego punktu obrad na koniec i przejście do kolejnego punktu. Członkowie Komitetu przystali na powyższą propozycję.

8. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.2 *Wsparcie adresowane do przedsiębiorstw odczuwających negatywne skutki zmian gospodarczych oraz ich pracowników, mające na celu wspomaganie procesów adaptacyjnych*

P. Dorota Korczyńska – kierownik Biura ds. Europejskiego Funduszu Społecznego w WZS omówiła założenia działania 6.2. Oferuje ono wsparcie dla programów o charakterze doradczym - szkoleniowym dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, między innymi przekształcenie profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizację procesów zarządzania, budowanie strategii rozwoju przedsiębiorstwa. Nabór planowany jest na 2018 r., jednak kryteria ogólne dla tego działania prezentowane są do przyjęcia na obecnym posiedzeniu KM. Kryteria szczegółowe przyjmowane będą w kolejnym roku w ramach Ramowego Planu Realizacji Działań. Prezentowane kryteria ogólne nie uległy żadnym zmianom w stosunku do wersji przesłanej członkom KM przed posiedzeniem.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie Uchwałę Nr 34/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.2 Wsparcie adresowane do przedsiębiorstw odczuwających negatywne skutki zmian gospodarczych oraz ich pracowników, mające na celu wspomaganie procesów adaptacyjnych. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

9. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.3 *Wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement.*

P. Dorota Korczyńska omówiła założenia działania 6.3 Wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement, gdzie celem działania jest wzrost zdolności przystosowania się przedsiębiorstw do zmian oraz zniwelowanie ryzyka bezrobocia pracowników

przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne. **P. Dorota Korczyńska** dodała, że nabór wniosków w ramach tego działania zostanie ogłoszony również w 2018 r., na obecnym posiedzeniu KM przedstawiane są tylko kryteria ogólne.

P. Aleksandra Dmtruk zapytała, w jaki sposób IZ RPO WZ zamierza zapewnić spełnienie wynikającego z wytycznych wymogu efektywności zatrudnieniowej, w sytuacji gdy nie zostało to ujęte w kryteriach. **P. Dorota Korczyńska** odpowiedziała, że będzie to wskazywane na etapie kryteriów szczegółowych.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę Nr 35/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.3 Wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

P. Tomasz Sobieraj zaproponował powrót do dyskusji dotyczącej kryteriów dla działania 9.2. Głos zabrał **p. Krzysztof Lis**, który zgłosił jako wniosek formalny zmniejszenie liczby punktów z 30 do 20 i przeniesienie 10 punktów do kryteriów jakości. **P. Tomasz Sobieraj** zaproponował, by przenieść premiowanie na powiaty, w których infrastruktura społeczna nie istnieje. Uchwała w kształcie zaproponowanym przez **p. Krzysztofa Lisa** została poddana pod głosowanie i przyjęta przy 1 głosie sprzeciwu i 5 głosach wstrzymujących.

10. Prezentacja i przyjęcie kryteriów ogólnych i szczegółowych wyboru projektów dla działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym

P. Dorota Korczyńska poinformowała, iż konkurs na działanie 7.6 zostanie ogłoszony 1 czerwca 2016 r. Nabór będzie prowadzony od 4 lipca do 1 sierpnia 2016 r. Alokacja przewidziana na działanie w 2016 r. wynosi ponad 22 mln zł. **P. Dorota Korczyńska** omówiła zakres działania, które oferuje możliwość świadczenia usług społecznych (między innymi usługi asystenckie, tworzenie nowych miejsc lub wspieranie działalności placówek oferujących specjalistyczne usługi opiekuńcze), z zastrzeżeniem że ma to być forma zdeinstytucjonalizowana, świadczona nie w dużych placówkach, ale w społeczności lokalnej. Działanie obejmuje również likwidowanie barier architektonicznych, dowożenie posiłków, dojazd opieki, a także wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego.

Następnie **p. Dorota Korczyńska** przedstawiła zmiany, jakie zostały wprowadzone w kryteriach. Pierwsza zmiana, wprowadzona po uwadze z Ministerstwa Rozwoju ze względu na demarkację między usługami społecznymi a wsparciem zdrowotnym, związana jest z usunięciem zapisu o finansowaniu długoterminowej medycznej opieki domowej. Druga zmiana polega na zastąpieniu zapisu „tworzenie wypożyczalni sprzętu” na „sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi”. Innym rodzajem wsparcia jest rozwój usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a kolejnym proponowanym w ramach tego działania jest wsparcie dla świadczenia i rozwoju usług w mieszkaniach wspomaganych. Zmiany w kryteriach szczegółowych wynikały w znacznej mierze z uwag członków KM. Wprowadzone zostało między innymi doprecyzowanie wynikające z SOOP RPO WZ, w zakresie kryteriów dostępowych nr 4, 5 i 6 tj. obowiązek zachowania trwałości miejsc przez okres nie krócej niż dwa lata od momentu zakończenia realizacji projektu. Dotyczy to wszystkich typów wsparcia, w których pojawia się kwestia trwałości. Dodane zostały również dwa kryteria dostępowe. Pierwsze z nich to wskazanie, iż wnioskodawca zapewnia, że wsparcie dla osób niesamodzielnych realizowane w ramach projektu odbywa się zgodnie z ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności. Drugie kryterium wymaga deklaracji wnioskodawcy, że projekt prowadzi do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług społecznych prowadzonych przez danego wnioskodawcę w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizację projektu. W kryteriach ogólnych oprócz typów wsparcia żadnych zmian nie wprowadzono.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie Uchwałę Nr 37/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

11. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów szczegółowych 8.1 *Upowszechnienie edukacji przedszkolnej*

P. Dorota Korczyńska przypomniała dyskusję nad kryteriami dla działania 8.1. jaka odbyła się podczas V posiedzenia KM. Ze strony pani pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych pojawiło się pytanie dotyczące kryterium precyzującego wymogi wsparcia względem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci sprawnych. Otrzymała wówczas jednoznaczne zapewnienie, że wsparcie w postaci obowiązku tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego nie dotyczy wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami. Jednak z informacji uzyskanych przez IZ RPO WZ od potencjalnych wnioskodawców wynika, że przyjęte zapisów przy kryteriach szczegółowych mogą nadal budzić wątpliwości. **P. Dorota Korczyńska** przypomniała, iż chodzi o typy projektu 3 (rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz wyrównujące zdiagnozowane deficyty), 4 (wydłużenie godzin pracy ośrodka wychowania przedszkolnego) i 5 (doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli placówek wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), które mogą być realizowane jako uzupełnienie typu 1 (tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego) lub 2 (dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności). Jeżeli tworzone są nowe miejsca dla dzieci sprawnych lub oferowane jest wsparcie dla dzieci z niepełnosprawnościami i nie ma obowiązku tworzenia miejsc dodatkowych, pozostałe formy wsparcia muszą występować łącznie z powyższymi działaniami. Jako przykład **p. Korczyńska** wskazała sytuację, gdy w przedszkolu do którego uczęszczają dzieci z niepełnosprawnościami i w ramach projektu nie ma obowiązku tworzenia nowych miejsc opieki przedszkolnej, realizowane jest wsparcie skierowane wyłącznie do nauczycieli. Jeżeli projekt skierowany byłby do nauczycieli, to również powinny być w jego ramach wspierane dzieci. Te działania muszą być ze sobą powiązane. IZ RPO WZ proponuje zastąpienie poprzedniego zapisu nowym, bardziej jednoznacznym, który precyzuje, iż realizacja dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami nie musi być działaniem dodatkowym w stosunku do działań ukierunkowanych na tworzenie miejsc w przedszkolach. Nabór w ramach działania rozpocznie się 4 kwietnia, będzie trwał do 25 kwietnia 2016 r. Alokacja na konkurs wynosi 15 mln zł.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę Nr 38/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 12/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

12. Prezentacja i przyjęcie zmian kryteriów wyboru projektów dla działań: 6.7 *Programy zapewnienia i zwiększenia dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Kontraktów Samorządowych*, 8.5 *Upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Kontraktów Samorządowych*, 8.9 *Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego w ramach Kontraktów Samorządowych*

P. Dorota Korczyńska przypomniała zakresy działań: 6.7 (wsparcie na żłobki i opiekę nad dziećmi do lat 3- klubiki, nianie, opiekun dzienny), 8.5 (kształcenie ogólne w ramach kontraktów samorządowych), 8.9 (kształcenie zawodowe w ramach kontraktów samorządowych). Z uwagi na fakt, iż kryteria dla tych działań

zostały przyjęte w pakiecie, również w pakiecie zaprezentowane zostaną wprowadzone zmiany, które wynikają z potrzeby zapewnienia demarkacji pomiędzy działaniami proponowanymi w ramach kontraktów samorządowych, dla których kończy się ocena pierwszego etapu. Na tym etapie instytucja organizująca konkurs miała wgląd tylko w fiszki projektowe, w których budżet projektu nie mógł być szczegółowo rozpisany. W związku z tym proponowane są zmiany w zapisach kryteriów.

W działaniu 6.7 zmiany dotyczą kryterium związanego demarkacją wsparcia, nowy zapis otrzymuje brzmienie „wnioskodawca nie ubiegał się o wsparcie na takie same działania i dla tej samej grupy odbiorców w ramach działania 6.6” czyli takiego samego działania, ale kierowanego do wszystkich wnioskodawców, a nie wyłącznie do wnioskodawców ubiegających się o wsparcie w ramach kontraktów samorządowych. Kolejna zmiana w działaniu 6.7 analogicznie jak we wszystkich innych kryteriach, dotyczy wprowadzenia oceny budżetu w kryteriach związanych z administracyjnością. Zmieniony zapis otrzymuje brzmienie „planowane wydatki są uzasadnione, niezbędne, racjonalne i adekwatne do zakresu merytorycznego projektu, w tym opisu grupy docelowej planowanego wsparcia”. Ostatnia zmiana w działaniu 6.7 również zastosowana w pozostałych kryteriach, dotyczy dodania zapisu „wydatki założone w projekcie są zgodne z katalogiem wydatków, limitami oraz zasadami kwalifikowalności określonymi w regulaminie konkursu”. Zapis ten pozwoli na weryfikację pod względem budżetowym projektów, które zostaną złożone w drugim naborze.

Pierwsza zmiana w działaniu 8.5 dotyczy demarkacji. Zaproponowano zmianę zapisu wskazującą, iż wnioskodawca nie ubiegał się o dofinansowanie na takie same działania dla tych samych placówek w ramach działania 8.1 (przedszkola – wsparcie kierowane do wszystkich wnioskodawców) i 8.2 (kształcenie ogólne, konkursy kierowane do wszystkich wnioskodawców). Kolejna zmiana dotyczy dodania zapisu o zgodności wydatków z Wytycznymi w zakresie edukacji, co pozwoli na ocenę czy wydatki są uzasadnione, niezbędne i zgodne z katalogiem wydatków, limitami, zasadami kwalifikowalności w rozumieniu Wytycznych. Kolejna zmiana w działaniu 8.5 została wprowadzona po uwadze Ministerstwa Rozwoju i dotyczy limitów na cross-financing i środki trwałe. W pierwotnym brzmieniu kryterium cross-financing nie mógł wynosić więcej niż 10 %, a limit na środki trwałe nie więcej niż 30 %. Uwaga Ministerstwa wskazywała, że zgodnie z zapisami SOOP RPO WZ limit 30 % obejmuje łącznie środki trwałe i cross-financing i może się zdarzyć sytuacja, gdy wnioskodawca nie będzie wykorzystywał w ogóle środków w ramach cross-financingu i będzie dysponował limitem 30% na środki trwałe, ale jeżeli zdecyduje się wykorzystać limit cross-financinca to automatycznie obniża mu się możliwość korzystania z limitu na środki trwałe. Ograniczenie do 30% wynika między innymi z zapisów samego Programu, zostało w SOOP zmodyfikowane, w związku z czym zaistniała konieczność zmiany zapisów w kryteriach dla Działania 8.5. Daje to wnioskodawcom możliwość zastosowania zaktualizowanego kryterium podczas tworzenia szczegółowych budżetów na 2 etapie oceny Konceptji Kontraktów Samorządowych.

W działaniu 8.9 również pojawiła się zmiana dotycząca demarkacji - wnioskodawca musi wykazać, że nie ubiegał się o dofinansowanie na takie same działania dla tych samych placówek w ramach działania 8.6. (konkursy ogólne na wsparcie szkolnictwa zawodowego). Kolejna zmiana w działaniu 8.9 związana jest z wprowadzeniem zapisu o weryfikacji budżetu pod kątem zgodności z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie edukacji, jak również weryfikacji tego, czy planowane wydatki są uzasadnione, niezbędne, adekwatne, zgodne z katalogiem wydatków i zasadami kwalifikowalności.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie Uchwałę Nr 39/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 7/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 18 czerwca 2015 r., zmienionej Uchwałą nr 33/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r., w zakresie działań: 6.7 Programy zapewnienia i zwiększenia dostępu do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Kontraktów Samorządowych, 8.5 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Kontraktów Samorządowych, 8.9 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego w ramach Kontraktów Samorządowych. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

13. Prezentacja aktualizacji Strategii Komunikacji RPO WZ 2014- 2020

P. Marcin Szmyt omówił przyczyny aktualizacji Strategii Komunikacji RPO WZ 2014- 2020. Strategia budowana jest w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego Radu (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (art. 115-116) oraz Wytyczne horyzontalne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 i Strategię komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020. Strategia Komunikacji RPO WZ 2014- 2020 została przyjęta przez KM we wrześniu 2015 r. W lutym 2016 r. zakończył się proces konsultacji z MR aktualizacji Strategii, a w marcu 2016 r. Zarząd Województwa przyjął uchwałę o akceptacji aktualizacji. Ostatnim etapem jest przyjęcie zaktualizowanej Strategii przez KM RPO WZ.

Zmiany aktualizacyjne obejmują dwa fragmenty Strategii. Jedna z nich dotyczy uzupełnienia wizualizacji Programu, która będzie obligatoryjnie stosowana przy oznaczaniu projektów realizowanych w ramach Programu (ciąg logotypów z marką Pomorza Zachodniego w zapisie jednoliniowym). Druga zmiana dotyczy wartości wskaźnika monitorowania realizacji Strategii z uwagi na nowy sposób przeliczania przyjęty przez MR. Nowy sposób wyliczania wskaźnika „Liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych Beneficjentów w województwie zachodniopomorskim w ramach programu” rozumianych jako potencjalni wnioskodawcy, wnioskodawcy i potencjalni beneficjenci, polega na tym, że we wskaźniku nie będą ujmowani wszyscy uczestnicy szkoleń, a jedynie ci, którzy w chwili uczestnictwa w szkoleniu będą potencjalnymi wnioskodawcami i beneficjentami.

P. Tomasz Sobieraj poddał pod głosowanie uchwałę Nr 40/16 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

14. Prezentacja wyników badania ewaluacyjnego pn. „Ocena wsparcia w obszarze rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 oraz identyfikacja potencjału i potrzeb regionu w zakresie rewitalizacji”

P. Tomasz Czubara przedstawiciel Wykonawcy badania - Centrum Rozwoju Społeczno- Gospodarczego omówił ogólny przebieg badania, zaprezentował wnioski z badania ilościowego przeprowadzonego w gminach oraz wyniki badania desk- research obejmującego wszystkie projekty RPO i PROW w zakresie „Oceny wsparcia w obszarze rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 oraz identyfikacja potencjału i potrzeb regionu w zakresie rewitalizacji”(prezentacja stanowi załącznik do niniejszego protokołu).

P. Bogna Czałczyńska odniosła się do zaprezentowanych wyników badań. Podkreśliła, iż w procesie rewitalizacji na obszarach wiejskich o znacznym nasileniu negatywnych zjawisk społecznych, szczególną rolę odgrywa „czynniki ludzki”, czyli zespoły animatorów społecznych. Obecnie główna uwaga gmin skupia się na działaniach infrastrukturalnych. Równie ważne są programy rewitalizacji społecznej, która nie może ograniczać się jedynie do organizacji festynów. Działania rewitalizacji społecznej powinny być przemyślane i trwać od minimum 18 miesięcy do 3 lat.

Następnie głos zabrał **p. Janusz Modrzejewski**, pełnomocnik wojewody ds. równego traktowania. Podziękował za zaprezentowanie wyników badania, które ocenił jako bardzo dobre i przydatne w procesie podejmowania uchwał dotyczących RPO WZ 2014-2020. Zapytał, czy w dotychczas przyjmowanych uchwałach znajdował się konieczny dla samorządów warunek posiadania aktualnej strategii rozwoju.

P. Janusz Modrzejewski zawnioskował o zaktualizowanie wszystkich uchwał, które takiego warunku nie miały zapisanego. Zapytał również, czy RPO WZ 2014- 2020 umożliwi gminom o słabszej kondycji finansowej korzystanie z kredytów lub pożyczek na wkład własny.

P. Marcin Szmyt zapewnił, że raport z badania ewaluacyjnego dostępny będzie na stronie UM WZP. Raport jest dla IZ RPO WZ nie tylko podsumowaniem wsparcia w ramach poprzedniego RPO WZ, ale zawiera również wskazówki i rekomendacje związane ze skutecznym prowadzeniem procesu rewitalizacji z wykorzystaniem nowych środków (przede wszystkim środków EFS, które mają być uzupełnione środkami EFRR). W poprzedniej perspektywie w ramach RPO podejmowane były starania dotyczące budowy zintegrowanych programów rewitalizacji, które mogły być później realizowane przez podprojekty. W niektórych gminach udało się to zrobić nie tylko w ujęciu inwestycyjnym czy infrastrukturalnym, ale także społecznym. Coraz więcej władarzy lokalnych, instytucji i podmiotów funkcjonujących w sferze, w której można mówić o skutecznej rewitalizacji, w ten sposób postrzega proces rewitalizacji. **P. Marcin Szmyt** wskazał, że IZ RPO WZ bardzo dużą uwagę poświęca odpowiedniemu zaprogramowaniu i wdrożeniu wsparcia w obszarze rewitalizacji. Przypomniał dyskusję nad kryteriami wyboru projektu w ramach typu 3 działania 7.1. dotyczących projektów w zakresie działań animacyjnych wspierających budowanie LPR wśród najuboższych samorządów województwa. Poinformował, że na kolejnych posiedzeniach KM podjęta będzie dyskusja o kryteriach dla działań infrastrukturalnych w obszarze rewitalizacji. Interwencja inwestycyjna powinna być tylko uzupełnieniem działań w sferze społecznej. Ponadto **p. Marcin Szmyt** wskazał, że w najbliższym czasie zostaną na stronach RPO WZ opublikowane zasady rewitalizacji, określające w jaki sposób RPO WZ będzie wspierał całe spektrum działań i narzędzi wsparcia procesów rewitalizacyjnych z RPO WZ. Następnie **p. Marcin Szmyt** odniósł się do wniosku zgłoszonego przez **p. Janusza Modrzejewskiego** i stwierdził, że w kontekście działań rewitalizacyjnych obowiązkowe będzie posiadanie gminnego lub lokalnego programu rewitalizacji, rozumianego zgodnie z istniejącymi i funkcjonującymi już wytycznymi MR w zakresie rewitalizacji oraz z zapisami ustawy o rewitalizacji. Program rewitalizacji będzie pełnił funkcję strategii dla społeczności i miejscowości, w których występują obszary problemowe. Tego rodzaju strategia powinna określać długofalowe działania, które prowadzone skutecznie, faktycznie doprowadzą do nadawania nowych funkcji obszarom zaniedbanym. Strategia służyć będzie także włączaniu zmarginalizowanych grup mieszkańców w główny nurt życia społecznego.

Żadne z kryteriów przyjmowanych przez KM RPO WZ nie odwołuje się wprost do posiadania strategii rozwoju lokalnego. Są jednak takie kryteria, które zobowiązują wnioskodawców do uzasadnienia określonego rodzaju interwencji i typów przedsięwzięć. Posiadane przez gminę lokalne dokumenty strategiczne są możliwe do wykorzystania przy aplikowaniu o środki, wskazują bardziej perspektywiczne długofalowe myślenie o rozwoju lokalnej społeczności. **P. Marcin Szmyt** odniósł się także do kwestii wsparcia dla biedniejszych samorządów, podkreślając iż w niektórych działaniach samorządowi lokalnym oferuje się nie tylko 85% dofinansowania ze środków EFS czy EFRR, ale również wynegocjowany ze stroną rządową w ramach zawierania Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Zachodniopomorskiego wkład z budżetu państwa, który może obniżyć wkład własny samorządów. Dotyczy to w szczególności interwencji EFS czy działań obejmujących wsparcie dla procesów rewitalizacyjnych. Inną możliwością wsparcia najsłabszych samorządów mógłby być fundusz pożyczkowy lub samodzielny podmiot pokroju banku regionalnego, jednak trudno byłoby znaleźć donatora, który byłby w stanie tego rodzaju fundusz zbudować. Jednak istnieją przykłady takiego działania, np. WFOŚiGW w zakresie projektów realizowanych ze środków europejskich oferuje preferencyjne linie finansowania dla wkładów własnych.

P. Tomasz Sobieraj zasugerował możliwość wsparcia ze strony wojewody i pozyskanych przez niego środków krajowych dla najbiedniejszych samorządów. **P. Bogna Czałczyńska** nawiązała do swej wcześniejszej wypowiedzi w sprawie strategii lokalnych i ponownie podkreśliła, że powinny one być ściśle dopasowane do planowanych przez samorządy działań. Fundacja Czas Dialogu przeprowadziła analizę kilkunastu przypadkowo wybranych strategii dotyczących jednego z obszarów działania. Zgodność tych dokumentów z aktualnymi rządowymi czy też europejskimi wytycznymi była zerowa. Dotyczy to również strategii województwa. Zapisy wszystkich strategii są do siebie bardzo podobne, a w takim kształcie wydają się niepotrzebne. Jako wzorcową strategię, faktycznie spełniającą swoją funkcję i służącą mieszkańcom, **p. Bogna Czałczyńska** wskazała „Strategię rozwoju turystyki w województwie zachodniopomorskim do roku 2015”. Zwróciła się do obecnego na posiedzeniu **p. Marka Migdala** - Wiceprezesa Zachodniopomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej z zapytaniem czy ta strategia będzie aktualizowana na kolejne lata. **P. Marek Migdal** odpowiedział, że w województwie nie ma aktualnej strategii rozwoju turystyki.

Zaktualizowana Strategia nie została opublikowana i nie obowiązuje, mimo że jej przygotowane zostało zlecone w 2014 r. **P. Marek Migdal** zapytał o przyczyny tego stanu rzeczy. Przyznał, że strategia jest potrzebna, a jej brak blokuje możliwość ubiegania się o środki finansowe.

P. Marcin Szmyt poinformował także o trwających obecnie w UM WZP pracach nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa. Zaproponował przygotowanie na kolejne posiedzenie KM informacji o przebiegu tego procesu, jego celach i założeniach wskazujących na różnice względem dotychczasowego podejścia do kwestii relacji samorządu województwa z otoczeniem - z administracją rządową, samorządami i partnerami lokalnymi. Aktualizowana Strategia będzie miała inny wymiar, będzie doborem strategicznych, autorskich celów, bardziej skoncentrowanych niż te, które obowiązującej jeszcze Strategii odnosiły się do zbyt dużej liczby obszarów i dziedzin. **P. Marcin Szmyt** zauważył, że samo odniesienie się do Strategii w procesie aplikowania o środki krajowe czy europejskie niczego nie zmienia w rzeczywistości regionalnej. W przyjętym przez Zarząd Województwa podejściu w zakresie budowania modelu zarządzania rozwojem województwa, zakłada się ograniczenie liczby strategii sektorowych na rzecz programów o bardziej operacyjnym charakterze, tzw. Programów strategicznych. Będą one zawierać konkretne działania, których realizacja służyć będzie osiągnięciu celów zapisanych w Strategii Rozwoju Województwa. **Pan M. Szmyt** przyznał, że „Strategia rozwoju turystyki” leży poza jego kompetencją i nie jest w stanie odpowiedzieć na zadane pytanie.

P. Tomasz Sobieraj wyraził przekonanie, że omawiana problematyka jest nieobca wszystkim gminom, które tworzą strategię i aplikują o środki. Strategie celowo przygotowywane były na wysokim poziomie ogólności, aby możliwe byłoby odwołanie się do ich zapisów w procesie wnioskowania o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć. Obecnie podejście to zmienia się, a model zarządzania rozwojem wprowadzany w województwie zachodniopomorskim może stać się wzorcowy.

15. Sprawy różne i wolne wnioski.

P. Aleksandra Dmitruk poinformowała o przyjęciu w lutym 2016 r. przez PFRON programu dla osób z niepełnosprawnościami, dzięki któremu możliwe jest finansowanie przez organizacje pozarządowe wkładu własnego w projektach EFS realizowanych w całości dla osób niepełnosprawnych. Program został wspólnie wypracowany przez MR i PFRON, tak by spełniał przede wszystkim oczekiwania organizacji pozarządowych w zakresie problemów, które pojawiają się z wniesieniem wkładu własnego. **P. Aleksandra Dmitruk** zachęciła, by Województwo Zachodniopomorskie zgłosiło się do tego programu. Poinformowała także, że w dniach 7- 8 kwietnia 2016 r. odbędzie się spotkanie, na którym wyjaśniane będą szczegóły dotyczące programu, w tym jego pozycja względem procedur funduszy.

16. Zamknięcie obrad.

P. Tomasz Sobieraj podziękował zebranych za udział w obradach i zamknął VI posiedzenie Komitetu o godzinie. 13.30

Zastępca Przewodniczącego
Komitetu Monitorującego RPO WZ 2014-2020

Tomasz Sobieraj
Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Protokół sporządziła:
Katarzyna Kicińska
Wydział Zarządzania Strategicznego

Lista załączników do protokołu VI posiedzenia KM z dnia 22 marca 2016 roku:

1. Porządek obrad VI posiedzenia KM z dnia 22 marca 2016 r.
2. Prezentacja VI posiedzenia KM
3. Lista obecności
4. Uchwała Nr 30/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru operacji Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 wraz z załącznikiem
5. Uchwała Nr 31/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 28/15 z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 2.10 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł wraz z załącznikiem
6. Uchwała Nr 32/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 4.6 Wsparcie infrastrukturalnych form ochrony przyrody i krajobrazu wraz z załącznikiem
7. Uchwała nr 33/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 9.2 Infrastruktura społeczna wraz z załącznikiem
8. Uchwała Nr 34/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.2 Wsparcie adresowane do przedsiębiorstw odczuwających negatywne skutki zmian gospodarczych oraz ich pracowników, mające na celu wspomaganie procesów adaptacyjnych wraz z załącznikiem
9. Uchwała Nr 35/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 6.3 Wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement wraz z załącznikiem wraz z załącznikiem
10. Uchwała nr 36/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów ogólnych wyboru projektów dla działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym wraz z załącznikiem
11. Uchwała nr 37/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym wraz z załącznikiem
12. Uchwała Nr 38/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 12/16 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia kryteriów szczegółowych wyboru projektów dla działania 8.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej wraz z załącznikiem
13. Uchwała nr 39/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 7/15 z dnia 18 czerwca 2016 r., zmienionej Uchwałą nr 33/15 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 19 listopada 2015 r. w zakresie działania 6.7, 8.5 i 8.9 wraz z załącznikami
14. Uchwała nr 40/16 KM RPO WZ 2014-2020 z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Komunikacji RPO WZ 2014-2020 wraz z załącznikiem